

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΓ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1982	Κυριακὴ ΚΓ' [ΣΤ' Λουκ.] (Ἐφ. 2,4-10) 27 Νοεμβρίου 2016	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

«Θεοῦ ποίημα»

«Θεοῦ ἐσμὲν ποίημα» (Ἐφ. 2,10)

Ἀρχίζω, ἀγαπητοί μου, μὲ ἓνα ἐρώτημα ποῦ θὰ σᾶς φανῆ παράξενο· ἐπισκεφθήκατε καμμιά φορὰ κανένα μουσεῖο στὴν πατρίδα μας, ποῦ εἶνε τόπος ἀρχαιοτήτων; Ἐὰν ἐπισκεφθήκατε μουσεῖο, θὰ εἶδατε ἀρχαῖα **ἀγάλματα**, ποῦ ἦταν θαμμένα στὴ γῆ, τ' ἀνεκάλυψαν ἀρχαιολόγοι, τὰ καθάρισαν, τὰ ἔστησαν μέσα σὲ αἵθουσες, καὶ ἔρχονται οἱ ξένοι καὶ τὰ θαυμάζουν.

Ἐνα λόγου χάριν ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἀριστουργήματα τῆς ἑλληνικῆς τέχνης εἶνε ὁ **Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους**. Μετὰ τὴ Μικρασιατικὴ καταστροφή ἀλλὰ καὶ κατόπιν, λόγῳ ἀνάγκης, γίνονταν σκέψεις νὰ τὸ βγάλουν στὸ ἐξωτερικό, νὰ τὸ ἐκθέσουν σὲ διάφορες πόλεις, καὶ μὲ τὸ εἰσιτήριο ποῦ θὰ ἔπαιρναν νὰ ξεχρεωθῆ ἡ Ἑλλάδα· ἀπὸ φόβο ὅμως μήπως πάθῃ ζημιὰ τὸ ἀπέφυγαν.

—Μὰ τί ἔπαθε; θὰ μοῦ πῆτε· γιὰ ἀγάλματα μιλάς ἐδῶ; Ἐσὺ εἶσαι ἱεροκῆρυκας· νὰ τὰ πῆ αὐτὰ ἓνας ἀρχαιολόγος, ὄχι ἐσύ...

Ἐχω τὸ σκοπό μου. Ὅμιλῶ περὶ ἀγαλμάτων, γιὰτὶ θέλω νὰ σᾶς πῶ γιὰ κάποιον ἄλλο ἄγαλμα ἀπείρως ἀνώτερο. Οἱ ὑποκριταὶ ἐμεῖς φοβόμαστε μὴν πάθῃ καμμιά ζημιὰ ὁ Ἑρμῆς τοῦ Πραξιτέλους, ἀλλὰ γιὰ τὸ ἄγαλμα αὐτό, τὸ ἀπείρως ἀνώτερο, δὲν δείχνουμε καμμιά φροντίδα. Ποιὸ εἶνε αὐτό; Τὸ ἄγαλμα αὐτό, τὸ ἔμψυχο, εἶνε ὁ **ἄνθρωπος**· εἴμαστε ἐγὼ, ἐσύ, ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἀδιακρίτως χρώματος, καταγωγῆς, γλώσσης ἢ ἄλλης ἐξωτερικῆς διακρίσεως.

Γιὰ τὸ ἔμψυχο αὐτὸ ἄγαλμα ὁμιλεῖ ὁ σημερινὸς ἀπόστολος ὅταν λέει· Σκεφτῆτε τὴ μεγάλη μας ἀξία, ὅτι «**Θεοῦ ἐσμὲν ποίημα**» (Ἐφ. 2,10). Οἱ ἀρχαῖοι γλύπτες κάτω στὴ βάσι τοῦ ἔργου τοὺς ἔγραφαν τὸ ὄνομα τοῦ δημιουργοῦ, π.χ. «**Πραξιτέλης ἐποίησε**» ἢ «**Φειδίας ἐποίησε**». Μ' αὐτὴ τὴν ἔνδειξι λοιπὸν ἀντιστοιχεῖ ὁ λόγος τοῦ σημερινοῦ ἀποστόλου, ὅτι «**αὐτοῦ (τοῦ Θεοῦ) ἐσμὲν ποίημα**», **εἴμαστε δημιουργοῦ τοῦ Θεοῦ**· ἔργο τοῦ Θεοῦ εἶνε ὁ ἄνθρωπος.

Ἐάν, ἀγαπητοί μου, σ' ἓναν ξένο ποῦ ἔρχεται στὰ μουσεῖα μας τοῦ πῆτε ὅτι «**Αὐτὸ τὸ ἄγαλμα ποῦ θαυμάζεις δὲν τὸ ἔφτιαξε κανεὶς· ἦταν ἓνα μάρμαρο μέσ' στὴ γῆ καὶ μιὰ μέρα, ἔτσι μόνο του, βγῆκε, πελεκήθηκε, πῆρε μορφὴ, καὶ σὲ μιὰ στιγμή παρουσιάστηκε καὶ στήθηκε μέσα στὸ μουσεῖο**», τί θὰ ἔλεγε, θὰ τὸ πίστευε; Ὅποιος τολμοῦσε νὰ ἰσχυριστῆ τέτοιο πρᾶγμα, θὰ φαινόταν γελοῖος· καὶ ἂν ἐπέμενε σ' αὐτό, θὰ ἔλεγαν ὅτι κάτι ἔπαθε τὸ μυαλό του καὶ θὰ τὸν ὠδηγοῦσαν στὸ φρενοκομεῖο. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ παραδεχτῆ ὅτι ἓνα ἄγαλμα ἔγινε ἔτσι **χωρὶς τεχνίτη**.

Ταλαίπωρε ἄνθρωπε! γιὰ κανένα ἄγαλμα τῶν ἀρχαιολογικῶν μουσείων δὲν δέχεσαι ὅτι ἔγινε μόνο του· καὶ ὅμως κάθεσαι κι ἀκοῦς ἀδιαμαρτύρητα διαφόρους ἀθέους νὰ λένε, ὅτι τὸ ὑπέροχο ἄγαλμα ποῦ λέγεται ἄνθρωπος ξεφύτρωσε ἔτσι πάνω στὴ γῆ· καὶ **κλονίζεσαι** καὶ κοντεύεις κ' ἐσὺ νὰ παραδεχτῆς ὅτι ἔτσι ἔγινε. Καλὰ ὁ ἄθεος, νὰ τὸ λέῃ αὐτό· μὰ ἐσὺ πῶς κάθεσαι κι ἀκοῦς αὐτὲς τὶς ἀνοησίες;

Ξέρεις τί **μεγαλούργημα** εἶνε ὁ ἄνθρωπος ἐξωτερικῶς, ἐσωτερικῶς, νοητικῶς, ψυχολογικῶς, φιλοσοφικῶς...; Ἀπὸ ποῦ νὰ τὸ πιάσουμε;

Τὸ σῶμα του, τὸ κορμί του; Πρῶτα - πρῶτα ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα αὐτὸς εἶνε **ὄρθιος**. Ξέρεις τί θὰ πῆ ὄρθιος; Γιὰ ρωτῆστε τοὺς μηχανικοὺς πόσο κοπιάζουν νὰ στήσουν ἓνα κτήριο· λίγη κλίσι νὰ πάρῃ, ἔπασε. Ὁ ἄνθρωπος εἶνε τὸ μόνο ὄρθιο πλάσμα· γιὰ νὰ βλέπῃ τὸν οὐρανὸ καὶ τὰ ἄστρα, ν' ἀντιλαμβάνεται ὅτι ἔχει μεγάλο προορισμό. Τὸ **χέρι** του; τὸ ἔφτιαξε ἔτσι ὁ Θεός, ὥστε νὰ κἀνῃ ὅλες τὶς ἐργασίες, εἶνε τὸ τελειότερο ἐργαλεῖο. Τὸ **μάτι** του; εἶνε ἡ τέλεια φωτογραφικὴ μηχανὴ μὲ τὸν ἄριστο φακό. Τὸ **αὐτί** του; ραντάρ ποῦ πιάνει καὶ τοὺς πιὸ λεπτοὺς ἤχους. Οἱ **φλέβες** καὶ οἱ **ἀρτηρίες** του; λεπτοὶ σωλῆνες μήκους χιλιομέτρων, ὑδραγωγεῖο ὁλόκληρο ποῦ ποτίζει ὅλο τὸ σῶμα, εὐ-

λύγιστοι και άνθεκτικοί, από ύλικό καλύτερο άπ' τὸ νάυλον. Τὰ **πνευμόνια** του; διυλιστήριο τοῦ ἀέρα. Ἡ **καρδιά** του; ἀντλία ποῦ ὠθεῖ συνεχῶς τὸ αἷμα και τὸ σκορπάει ζωογόνο μέχρι τὸ τελευταῖο ἄκρο τοῦ σώματος. Τὸ δὲ **μυαλό** του; τί μηχανισμός εἶνε αὐτός, τί ἠλεκτρονικός ἐγκέφαλος! ἐν σχέσει μὲ τὸ μυαλό τοῦ χιμπαντζῆ διαφέρει λίγα γραμμάρια, τὸ μυαλό ὅμως τοῦ ἀνθρώπου γράφει βιβλία και κατασκευάζει πυραύλους, διαστημόπλοια, τόσα ἄλλα πράγματα.

Και αὐτὰ μὲν εἶνε τὰ σωματικά· ἀλλὰ πίσω ἀπὸ τὸν σωματικὸ ὀργανισμό, αὐτὸ τὸ θαυμαστὸ ἐργοστάσιο, μέσα στὸν ἀνθρωπο ὑπάρχει ἓνα «μοτέρ», ποῦ κινεῖ τὸ χέρι, τὸ μάτι, τὴν καρδιά· και τὸ ἀόρατο αὐτὸ μοτέρ ποῦ κινεῖ τὰ πάντα λέγεται **ψυχή, πνεῦμα** ἄυλο και ἀθάνατο. Αὐτὴ ἡ ψυχή! Μόνο ὁ Χριστός, ποῦ τὴν ἐπλασε, μόνο αὐτὸς μπορεῖ νὰ μᾶς πῆ τὴν ἀξία της. Αὐτὸς εἶπε· «*Τί ὠφελήσει ἀνθρωπον ἐὰν κερδήσῃ τὸν κόσμον ὅλον, και ζημιωθῆ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἀνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ;*» (Μάρκ. 8,37). Ἡ ψυχή σκέπτεται, αἰσθάνεται, ἐνεργεῖ, ἔχει φτεροῦγες και ὑψώνει τὸν ἀνθρωπο μέχρι τὸν οὐρανὸ – ὅπως π.χ. τὴν ὥρα τῆς θείας λειτουργίας– και ψάλλει τὸ «*ἀλληλουῖα*» στὴν ἁγία Τριάδα.

«*Θεοῦ*» λοιπὸν «*ποίημα*» εἶνε ὁ ἀνθρωπος. **Ἔπαθε ὅμως ζημιά**, σὰν τὸ πουλι ποῦ χτυπήθηκε στὴ φτερούγα και δὲν μπορεῖ νὰ πετάξει. Τὸ ἔμψυχο ἄγαλμα, ποῦ ἔστησε ὁ Θεός, πῆρε σφυρὶ ὁ διάβολος και τό 'κανε κομμάτια. Ὁ ἀνθρωπος κατήνησε στὸ χάλι ἐκεῖνο ποῦ λέει ἡ παραβολὴ τοῦ καλοῦ Σαμαρείτου για τὸν ὁδοιπόρο ποῦ ἔπεσε σὲ ληστὰς (βλ. Λουκ. 10,25-37).

Γι' αὐτὸ ὁ Κύριος τὸν πῆρε πάλι, για δευτέρη φορά, στὸ **ἐργαστήριό** του. Ποιὸ εἶνε τὸ ἐργαστήριό αὐτό; Εἶνε τὸ «*πανδοχεῖον*» τῆς παραβολῆς αὐτῆς (ἐ.ἀ. 10,34). Τὴν πρώτη φορά βγήκε ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Δημιουργοῦ ὅταν ὁ Κύριος εἶπε «*Ποιήσωμεν ἀνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν και καθ' ὁμοίωσιν*» (Γέν. 1,26) και δημιούργησε τὸν Ἀδὰμ. Τῆ δευτέρη φορά τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὸ ἐργαστήριό του, τὸ «*πανδοχεῖον*», λαμπρότερο και ὑψηλότερο ἀπὸ τὸν Ἀδὰμ· διότι τὸ θεϊκὸ ἐργαστήριό, ποῦ παίρνει τὸ λύκο και τὸν κάνει ἀρνί, παίρνει τὸ συντετριμένο ἄγαλμα και στὴ θέσι του φτειάχνει μιὰ νέα δημιουργία, εἶνε ἡ ἁγία μας **Ἐκκλησία**, τὸ ἐργαστήριό τῆς χάριτος. «*Θεοῦ ἔσμεν ποίημα*».

–Μά, θὰ πῆτε, θεωρητικὰ φαίνονται αὐτά...

“Ὅλα, ἀδελφοί μου, στὸν κόσμος, ἀπὸ τὰ ἀστέρια τοῦ οὐρανοῦ μέχρι τὴ χλόη και τὸ βρύο, ὅλα ἔχουν τὸν προορισμό τους· ὁ ἥλιος νὰ

φωτίζει, ἡ γῆ νὰ τρέφῃ, τὰ ζῶα νὰ ὑπηρετοῦν, ὁ ἀετὸς νὰ πετάῃ...· δὲν ὑπάρχει τίποτα χωρὶς σκοπὸ. **Κι ὁ ἀνθρωπος τί προορισμὸ ἔχει;** Μήπως τὸ «*Φάγωμεν και πῖωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν*» (Ἠσ. 22,13 = Α' Κορ. 15,32); Εἶνε σὰν τὸν ἀετό, ποῦ δὲν μπορεῖς νὰ τὸν κλείσης σ' ἓνα κοττέτσι, γιατί θὰ σκάση. Ὁ ἀνθρωπος εἶνε πλασμένος ὄχι για τὴν κοπριά τῆς γῆς ἀλλὰ για ἓνα μεγάλο προορισμὸ, ποῦ καλεῖται νὰ πραγματοποιήσῃ. Ποιὸς ὁ προορισμὸς του; Νὰ τὸν πῶ ἐγώ; Ἔλα, Παῦλε ἀπόστολε, ποῦ γνωρίζεις τὰ μυστήρια τοῦ Θεοῦ κι ἀνέβηκες μέχρι «*τρίτου οὐρανοῦ*» και ἄκουσες «*ἄρρητα ῥήματα*» (Β' Κορ. 12,2-4) και δίδαξες στὴν Ἀθήνα τοὺς φιλοσόφους, ἔλα νὰ μᾶς πῆς ἐσὺ τὸν προορισμὸ μας.

«*Θεοῦ ἔσμεν ποίημα*», λέει, και συνεχίζει «*κτισθέντες ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς*» (Ἐφ. 2,10). Ἴδου ὁ προορισμὸς μας· ὁ κάθε ἀνθρωπος ἔγινε για νὰ κάνῃ ἔργα καλά, νὰ ἀσκῆ τὴν ἀρετή, **νὰ κάνῃ τὸ καλό**. Μὲ ἄλλα λόγια· σοῦ ἔδωσε μάτια ὁ Θεός, ὄχι για νὰ βλέπῃς τὰ αἰσχρά, ἀλλὰ για νὰ βλέπῃς στὴν ἐκκλησία τις εἰκόνες, τὴν Παναγία και τὸ Χριστό· σοῦ ἔδωσε τ' αὐτιά, ὄχι για ν' ἀκοῦς ὅ,τι ἀκατονόμαστο και συκοφαντικό, ἀλλὰ για ν' ἀκοῦς τὰ πουλιά νὰ κελαδοῦν και τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ· σοῦ ἔδωσε τὰ χέρια, ὄχι για νὰ κρατᾶς στιλέττα και βόμβες, ἀλλὰ για νὰ σφουγγίζῃς δάκρυα τῶν πονεμένων· σοῦ ἔδωσε τὰ πόδια ὄχι για νὰ τρέχῃς σὲ καταγώγια, ἀλλὰ για νὰ ἔρχεσαι στὴν ἐκκλησία και ὅπου σὲ καλεῖ ἡ ἀγάπη· σοῦ ἔδωσε τὸ μυαλό ὄχι για νὰ σκέπτεσαι τὸ κακὸ και νὰ καλλιεργῆς τὰ ἄθρα γράμματα ποῦ θὰ καταστρέψουν τὸν κόσμος, ὅπως εἶπε ὁ Παπουλάκος, ἀλλὰ για νὰ τὸ γεμίζῃς μὲ νοήματα θεϊκά, νὰ σπουδάξῃς και νὰ μαθαίνῃς τὴ θεϊκὴ σοφία.

Δὲν εἴμαστε ἐναντίον τῆς ἐπιστήμης, ἀλλὰ ὁ ἀνθρωπος εἶνε κυρίως **καρδιά**. Σοῦ ἔδωσε λοιπὸν μιὰ καρδιά ὁ Θεός, ὄχι για νὰ τὴν πετάξῃς στὴ λάσπη, ἀλλὰ για ν' ἀγαπᾶς ὅ,τι ὠραῖο στὸν κόσμος αὐτόν· τὰ λουλούδια, τὰ πουλιά, τὰ ζῶα, τὴ μάνα ποῦ σὲ γέννησε, τὸν πατέρα ποῦ σὲ ἀνέθρεψε, τὴν πατρίδα ὅπου ζῆς, ν' ἀγαπᾶς κι αὐτοὺς ἀκόμα τοὺς ἐχθρούς σου· και παραπάνω ἀπ' ὅλα **ν' ἀγαπᾶς τὸ Χριστό**, τὸν Κύριό μας, ποῦ σὲ δημιούργησε ἀνθρωπο, και μετὰ τὴν πτώσι στὴν ἁμαρτία σὲ ἔβαλε πάλι στὸ ἐργαστήριό τῆς ἀγάπης του και μὲ τὸ αἷμα του σὲ ἔκανε νέα δημιουργία, και δὲν παύει νὰ σὲ φροντίζει, ἔως ὅτου σὲ ὀδηγήσῃ στὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν, τῆς ὁποίας εἶθε ὅλοι νὰ γίνουμε ἄξιοι διὰ πρεσβειῶν ὄλων τῶν ἁγίων και τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**